

Delårsrapport augusti

Kultur- och fritidsnämnden
2023

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle	4
3 Verksamhet	5
3.1 Uppföljning av grunduppdrag	5
3.2 Återrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige	6
4 Måluppföljning	7
4.1 Visionen om Mark.....	7
4.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential	7
4.3 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska det vara lätt att starta, driva och utveckla företag för att skapa arbetstillfällen	9
4.4 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning	10
4.5 Uppdrag till förvaltning.....	10
5 Uppföljning av internkontroll	11
5.1 Årets internkontrollarbete	11
5.2 Uppföljning av internkontrollplanen	11
6 Personal	12
7 Ekonomi	13
7.1 Driftredovisning.....	13
7.2 Investeringsredovisning.....	14
8 Följetal	16
8.1 Följetal verksamhet	16
8.2 Följetal personal	18

1 Sammanfattning

Uppföljning av grunduppdrag

3 av 5 grunduppdrag bedöms kunna uppfyllas i hög grad. För grunduppdrag Friluftsliv har bedömningen ändrats till "i låg grad" från aprilrapporten, efter rankingen i Sveriges friluftskommun 2023. Analys av möjliga åtgärder har inte hunnit påbörjas. Grunduppdrag Fritidsaktiviteter för barn och ungdomar bedöms kunna uppfyllas delvis, då den öppna ungdomsverksamheten är långt ifrån godkänd nivå avseende andel ur målgruppen som besöker mötesplats/fritidsgård. Nämnden har i nämndplan 2023 gett förvaltningen ett uppdrag som syftar till att öka andel besökare.

Måluppföljning

Om grunduppdragen anger en "good enough-nivå", är nämndens mål högt ställda, i syfte att sträva mot verkliga förflyttningar, utifrån en omfattande analys av nuläget i samhället. Nämnden har övergått till att i första hand mäta effekter (inte kommunens egna ansträngningar) vid bedömning av måluppfyllnad. Det är en utmaning att mäta effekter inom kultur- och fritidsområdet över korta tidsintervall. En blandning av indikatorer används därför; registerdata (kan mätas ofta) såväl som enkätstudier (kan mätas mer sällan). Arbetet med att utveckla uppföljning av kultur- och fritidsområdet pågår fortsatt.

Prognos Jämlik och jämställd fritid: målet uppfylls delvis. Ung livsstil har visat att målet uppfylls på totalen. Om analysen däremot görs på gruppnivå, exempelvis utifrån socioekonomi, framträder både jämlikhets- och jämställdhetsutmaningar.

Prognos Jämlik hälsa: målet uppfylls inte. Inom hälsa finns även tydliga skillnader mellan könen.

Prognos Fler som läser på fritiden: målet uppfylls inte. Läsvanor är en av Marks kommuns större utmaningar.

Prognos Attraktivt kulturutbud - attraktiv kommun: saknar målnivå, men uppvisar en klar förbättring.

Prognos Sundare personalomsättning: målet uppfylls.

Ekonomi

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett underskott om 5,5 mnkr, framför allt på grund av prognosticerat underskott för badhuset Kaskad om 4,2 mnkr, vilket är ett ökat underskott jämfört med aprilrapporten om 1,7 mnkr.

Vid aprilrapporten prognostiserade övriga verksamheter en verksamhet enligt budget som nu reviderats till ett underskott om 1,2 mnkr. Det uppdagade underskottet kräver åtgärder och anpassningar av verksamheterna för att nå en ekonomi i balans med budget. Utifrån budget 2024-2027 står kultur- och fritidsnämnden med ytterligare ca 2,6 mnkr i krav på anpassning för att nå en budget i balans år 2024.

2 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle

- I början av mars kunde åter badhuset Kaskad öppna för allmänheten efter en längre tids renovering och utbyggnad. I det nya badhuset finns det nu betydligt större möjligheter att bedriva simträning och arrangera simtävlingar, ytterligare en varmbassäng och ökat antal flexibla omklädningsrum för att möta det ökade behovet av att kunna vara ett tillgängligt och välkommande badhus. Under året har ett intensivt arbete pågått för att kunna öka badhusets öppettider. Arbetet fortsätter även under hösten, med målet att Markborna ska ha ett badhus som möter deras önskemål och behov - ett badhus att vara stolt över.
- Det tidigare projektet Bokstart har permanentats, vilket innebär ett fortsatt ökat fokus på läsfrämjande insatser mot resurssvaga områden i kommunen. Detta går i linje med nämndens övergripande mål och resultat från enkätstudien Ung livsstil.
- Under maj startades enprocentarbetet i kommunen på allvar, en konstprojektledare upphandlades och ett konstnärligt råd har bildats. Det konstnärliga rådet kommer att ansvara för att identifiera lämpliga objekt i kommunen där enprocent-regeln kan tillämpas.
- Tre dansare har anlitats som kommunkoreografer i Marks kommun och börjar sin årslånga sejour i september, där de ska arbeta med att lyfta dansen som konstform men också arbeta med att öka delaktighet och inflytande hos unga..

3 Verksamhet

3.1 Uppföljning av grunduppdrag

Huvudverksamhet / Uppdraget uppfyllt	Helt	I hög grad	Delvis	I låg grad	Inte alls
Folkbildning		X			
Friluftsliv				X	
Fritidsverksamhet för barn och ungdomar			X		
Idrott, motion och hälsa		X			
Kultur		X			

Folkbildning

Kultur- och fritidsnämnden ska främja det livslånga lärandet genom folkbibliotek, stöd till föreläsningföreningar och studieorganisationer, samt konsumentvägledning och öppen förskola.

Följetal	Godkänd nivå	Prognos 2023
Lån från kommunala bibliotek, antal/inv [KOLADA]	5	5
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv. [KOLADA]	200	>200
Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv [KOLADA]	1,5	

Motivering till bedömning av uppfyllelse av grunduppdrag

3,3 lån från kommunala bibliotek per invånare under årets första åtta månader pekar mot godkänd nivå, eller strax därunder, vid årets slut. 237 aktiva låntagare per 1000 invånare innebär att målet redan är uppnått.

Studieförbundens deltagartimmar sammanställs av Folkbildningsrådet och nästa insamling görs i september varför det inte går att följa upp målet för årets första åtta månader. Om en återhämtning sker till nivåer liknande tiden före coronapandemin, kommer godkänd nivå uppnås.

Friluftsliv

Nämnden ska möjliggöra ett tillgängligt och tätortsnära friluftsliv.

Motivering till bedömning av uppfyllelse av grunduppdrag

Via de medel som finns att nyttja för föreningslivet och de medel som är avsatta för t ex badplatser, vandringsleder och besöksmål genomförs löpande insatser avseende underhåll och utveckling av friluftslivet i kommunen.

Samtidigt bedöms skötselbehovet av vandringsleder vara stort, och i Naturvårdsverket ranking *Sveriges friluftskommun 2023* hamnar Mark sist bland de kommuner som deltog.

Nämnden har ändrat sin bedömning från aprilrapporten, efter att rankingen i *Sveriges friluftskommun 2023* presenterats. Men då resultatet nyligen offentliggjordes har nämnden ännu inte hunnit analysera vilka åtgärder som bör vidtas.

Fritidsverksamhet för barn och ungdomar

Kultur- och fritidsnämnden ska erbjuda meningsfulla fritidsaktiviteter för barn och ungdomar genom öppen ungdomsverksamhet, och pedagogisk verksamhet i kulturskola.

Följetal	Godkänd nivå	Prognos 2023
Elever i musik- eller kulturskola, 6-19 år, andel (%) [KOLADA]	10 %	>10 %
Andel i åldern 13-19 år som besökt mötesplats/fritidsgård [registerdata]	25 %	>7 %

Motivering till bedömning av uppfyllelse av grunduppdrag

Aktuella nyckeltal avseende andel elever i musik- eller kulturskola, 6-19 år, är inte tillgängliga i KOLADA. Prognosen bygger därför på registerdata. Den 1 september 2023 var andelen elever i kulturskolan 11 %.

Avseende andel i åldern 13-19 år som besökt mötesplats/fritidsgård, indikerar aktuellt utfall per augusti (5,1%) att godkänd nivå inte kommer uppnås.

Kultur- och fritidsnämnden har i nämndplanen för 2023 gett förvaltningen i uppdrag att "öppettiderna för den öppna ungdomsverksamhetens mötesplatser ska anpassas för att motsvara målgruppens preferenser enligt genomförd enkätstudie Ung livsstil. Främst avses öppethållande kvällstid fredag och lördag."

Idrott, motion och hälsa

Kultur- och fritidsnämnden ska främja en aktiv fritid och livslång hälsa genom att tillhandahålla idrotts- och fritidsanläggningar, samt ge bidrag och stöd till föreningar.

Följetal	Godkänd nivå	Prognos 2023
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år [KOLADA]	25	

Motivering till bedömning av uppfyllelse av grunduppdrag

Senaste siffror från Kolada är från 2021, redovisningen av deltagartillfällen senare än så är inte möjliga att få fram till delårsrapporten. Antalet deltagartillfällen har dock minskat under coronapandemin, och det återstår att se om utvecklingen är på väg att vända.

Samtidigt placerar sig Marks kommun i "mitten" av de kommuner som forskargruppen Ung livsstil undersökt, när det gäller deltagande i idrottsförening och fysisk aktivitet.

Den sammanvägda bedömningen blir att grunduppdraget är uppfyllt i hög grad.

Kultur

Kultur- och fritidsnämnden ska erbjuda och främja en mångfald av kulturella uttryck genom musei-, scenkonst-, och utställningsverksamhet, inköp och beställning av bild- och formkonst och konstnärlig gestaltning, samt bidrag och stöd till föreningar.

Motivering till bedömning av uppfyllelse av grunduppdrag

Under året har det genomförts 201 stycken aktiviteter för barn och 95 för vuxna, av kommunens kulturverksamheter. Det är allt från scenkonst och konserter på kvällstid och helger för barn och vuxna, till författarbesök på bibliotek, helgaktiviteter för barn på bibliotek och workshops på Rydals museum.

Sex utställningar har hittills under året genomförts på Rydals museum och i samband med dessa ett stort antal visningar.

Beträffande bild- och formkonst och konstnärlig gestaltning lägger förvaltningen under 2023, förutom medfinansieringen av den konstnärliga utsmyckningen av gångtunneln vid nya resecentrum, kraft och resurser på att skapa en ny och effektiv förvaring av kommunens konst, samt renovering av skadad konst.

Tio beslut om kulturbidrag till nio föreningar på totalt 154 850 kronor har beviljats.

3.2 Återrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige

Uppdrag	Startdatum	Status	Kommentar
Starta en utredning för att på sikt ersätta ishallen i Fotskäl med ny ishall i kommunen	2018-11-22	 Pågående	Resultat från fritidsvaneundersökning Ung livsstil har kommit strax före årsskiftet 2023. Utredning har återupplagits och förväntas vara klar under 2023.

4 Måluppföljning

Kommunens verksamhet ska planeras med vision och mål för Marks kommun som utgångspunkt. I detta avsnitt följs mål och indikatorer upp.

Symbolförklaring	
	Mål för indikator: uppnått
	Mål för indikator: delvis uppnått
	Mål för indikator: inte uppnått
	Kan inte bedömas

4.1 Visionen om Mark

En nära kommun med människan i fokus. Nära till natur, vår omvärld, varandra och framtiden.

Nämnden har tagit flera steg i sin utveckling mot att öka invånarnas inflytande och delaktighet, och därmed sikta mot visionen om en nära kommun.

De viktigaste aktiviteterna under 2023:

- Medborgardialoger inför beslut om lokalisering av Horreds bibliotek
- Remissförfarande i beredning av flera ärenden, exempelvis vid översyn av stödet till föreningslivet
- Testverksamhet för att öka ungdomars delaktighet och inflytande, bland annat genom workshops, politikerträffar och att anställa unga kommunutvecklare som feriearbetare (insatsområde inom Bästa barnkommun)

4.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential

Kommungemensamma mål: Kommungemensamt mål Bästa barnkommun

Större delen av nämndens arbete för det kommungemensamma målet Bästa barnkommun bedrivs inom ordinarie verksamhet, där nämndens mål utgör en konkretisering av vad som ska uppnås inom nämndens ansvarsområde.

Men nämnden har också fortsatt att spela en central roll i att driva och samordna arbetet med utvecklingsuppdraget Bästa barnkommun (kommunstyrelsens uppdrag och budget). Inte minst inom insatsområdet Delaktighet och inflytande, som även leds av kultur- och fritidsnämnden, har en intensiv testverksamhet bedrivits, i syfte att finna former för att möjliggöra ökat inflytande och delaktighet bland barn och ungdomar.

Nämndens mål: Jämlik och jämställd fritid

Prognos: målet uppfylls delvis. Ung livsstil har visat att målet uppfylls på totalen. Om analysen däremot görs på gruppnivå, exempelvis utifrån socioekonomi, framträder både jämlikhets- och jämställdhetsutmaningar.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
Andel utomstående flickor i högstadiet (Ung livsstil)		44%	44%	<35%	
Andel utomstående pojkar i högstadiet (Ung livsstil)		37%	37%	<35%	
Andel utomstående flickor i socioekonomisk grupp 4+5 i högstadiet (Ung livsstil)		57%	57%	<45%	
Andel utomstående pojkar i socioekonomisk grupp 4+5 i högstadiet (Ung livsstil)		55%	55%	<45%	
Andel utomstående flickor i svensk/utländsk grupp 4 i högstadiet (Ung livsstil)		72%	72%	<50%	
Andel deltagare i offentligt subventionerat fritidsutbud i grundskolor (brukarundersökning)				≥50%	
Andel deltagare i offentligt subventionerat fritidsutbud i gymnasieskolor (brukarundersökning)				>50%	
Andel gymnasieelever av elever i kulturskola (registerdata)	13%	7%	11%	>15%	
Andel högstadielever av elever i kulturskola (registerdata)	26%	19%	32%	> 20%	
Andel gymnasieelever av besökare på mötesplats/fritidsgård (registerdata)	14%	30%	30%	>35%	

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
Andel deltagartillfällen i idrottsförening i åldern 17-20 år av antalet deltagartillfällen i åldern 7-20 år (RF)	17%		17%	>25%	■
Andel flickor i högstadiet som besöker mötesplats/fritidsgård (Ung livsstil)		17%	17%	>25%	■
Andel pojkar i högstadiet som besöker mötesplats/fritidsgård (Ung livsstil)		18%	18%	>25%	■
Andel i åldern 13-19 år som besökt mötesplats/fritidsgård (registerdata)	11%	10%	10%	>15%	■
Andel flickor av besökare på mötesplats/fritidsgård (registerdata)	39%	37%	32%	>40%	■
Andel pojkar av elever i kulturskola (registerdata)	45%	40%	39%	>45%	■

Riksidrottsförbundet/RF (2021), enkätstudie Ung livsstil (2022).

Andel deltagare i offentligt subventionerat fritidsutbud i grundsärskola (brukarundersökning)

Brucarundersökning i sarskola (numera anpassad skola) har ännu inte framtagits.

Andel deltagare i offentligt subventionerat fritidsutbud i gymnasiesärskola (brukarundersökning)

Brucarundersökning i sarskola (numera anpassad skola) har ännu inte framtagits.

Nämndens mål: Jämlig hälsa

Prognos: målet uppfylls inte. Inom hälsa finns även tydliga skillnader mellan könen.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
Andel fysiskt inaktiva flickor i högstadiet (Ung livsstil)		44%	44%	<35%	■
Andel fysiskt inaktiva pojkar i högstadiet (Ung livsstil)		37%	37%	<35%	■
Andel fysiskt inaktiva i socioekonomisk grupp 4+5 i högstadiet (Ung livsstil)				<50%	■
Andel fysiskt inaktiva flickor i svensk/utländsk grupp 4 i högstadiet (Ung livsstil)		89%	89%	<60%	■
Andel flickor som tränar flera gånger i veckan i åk. 2 på gymnasiet (Lupp)	64%		64%	>75%	■
Andel pojkar som tränar flera gånger i veckan i åk. 2 på gymnasiet (Lupp)	73%		73%	>75%	◆
Andel i högstadiet som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)		47%	47%	>55%	■
Andel flickor i högstadiet boende i södra och östra Mark samt Skene som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)				>45%	■
Andel flickor i högstadiet boende i hyreslägenhet som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)				> 40%	■
Andel pojkar i högstadiet boende i hyreslägenhet som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)				>40%	■
Antal deltagare i frivillig simundervisning (intern statistik)	377	380	546	>600	■
Andel flickor i åk. 8 som upplever att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (Lupp)	13%		13%	>25%	■
Andel pojkar i åk. 8 som upplever att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (Lupp)	25%		25%	>25%	●
Andel flickor i åk. 2 på gymnasiet som upplever att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (Lupp)	10%		10%	>20%	■
Andel pojkar i åk. 2 på gymnasiet som upplever att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (Lupp)	18%		18%	>20%	■

Ungdomsenkäten LUPP (2021), enkätstudie Ung livsstil (2022).

Andel fysiskt inaktiva i socioekonomisk grupp 4+5 i högstadiet (Ung livsstil)

Finns ej redovisat på totalen. I Mark är andel fysiskt inaktiva i socioekonomisk grupp 4 + 5 i högstadiet 61% av tjejerna och 58 % av killarna.

Andel flickor i högstadiet boende i hyreslägenhet som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)

Mått ej framtaget ännu.

Andel pojkar i högstadiet boende i hyreslägenhet som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)

Mått ej framtaget ännu.

Antal deltagare i frivillig simundervisning (intern statistik)

273 deltagare från 1 januari till och med 20 juni 2023. 273 delat på sex multiplicerat med 12 ger en prognos på 546 deltagare för 2023.

Nämndens mål: Fler som läser på fritiden

Prognos: målet uppfylls inte. Läsvanor är en av Marks kommuns större utmaningar.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
Andel flickor i högstadiet som läser på fritiden (Ung livsstil)		43%	43%	≥50%	■
Andel av medielån som genomförs av pojkar, i åldrarna 16-18 år (registerdata)	27%	23%	25%	>30%	◆
Andel pojkar i högstadiet som läser på fritiden (Ung livsstil)		28%	28%	≥ 50%	■
Antal medielån i åldrarna 16-18 år (registerdata)	271	485	269	≥750	■

Enkätstudie Ung livsstil (2022).

Antal medielån i åldrarna 16-18 år (registerdata)

Totala antalet utlån i åldrarna 16-18 år på folkbibliotek/integrerade bibliotek från 1 januari 2023 till 30 juli 2023 är 157 st. 157 dividerat på sju multiplicerat med 12 är lika med en prognos på 269 lån för 2023.

4.3 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska det vara lätt att starta, driva och utveckla företag för att skapa arbetstillfällen

Kommungemensamma mål: Kommungemensamt mål Bästa företagskommun

Större delen av nämndens arbete för det kommungemensamma målet Bästa företagskommun bedrivs inom ordinarie verksamhet, där nämndens mål utgör en konkretisering av vad som ska uppnås inom nämndens ansvarsområde.

Nämnden har även i nämndplan 2023 beslutat om en inriktning för sitt arbete med det kommungemensamma målet, med utgångspunkt i utbildningen Förenkla - helt enkelt:

- Öppenhet och dialog mellan politiker, tjänstepersoner och företag: ett bra företagsklimat bygger på en öppen dialog och förståelse mellan politiker, tjänstepersoner och företagen. **Aktivitet 2023:** Uppdatera rutin för handläggning av ärenden, så att näringslivsrådet alltid beaktas som möjlig part för brukarinflytande, i ärenden då brukarinflytande är aktuellt. **Status:** Kvarstår
- Kommunikation och service: företagare/medborgare ska få ett bra bemötande och tydlig information från kommunen oavsett vilken väg man väljer att kontakta kommunen. **Aktivitet:** Beakta näringslivskontorets nyhetsbrev som kanal vid utveckling av extern kommunikation (normerande). **Status:** har ej varit aktuellt under 2023

Nämndens mål: Attraktivt kulturutbud - attraktiv kommun

Prognos: saknar målnivå, men uppvisar en klar förbättring.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023
Antal besökare vid kulturella arrangemang	1 317	5 327	5 900	■
Antal egna kulturella arrangemang	29	42	42	■
Antal kulturella arrangemang i samverkan med andra.	1	1	5	■

Antal besökare vid kulturella arrangemang

I utfallet för 2022 och prognosen för 2023 är publika arrangemang på fritiden inberäknat, innefattande scenkonst, bioverksamhet och arrangemang som Sommarfredag och Mingla i Mark. I augusti 2023 har vi redan gått om utfallet för år 2022 med 5566 besökare.

Antal egna kulturella arrangemang

Till och med augusti 2023 har kultur- och fritidsförvaltningen varit värd för 25 kulturella arrangemang, innefattande scenkonst, filmvisningar på bio och större kulturarrangemang som Mingla i Mark, Sommarfredag och Nycirkusfestival i Rydal. Nytt för i år är att Marks kommun, för första gången, arrangerat Open Air med utomhusbio, vilket kan komma att bli ett återkommande sommararrangemang.

Antal kulturella arrangemang i samverkan med andra.

Filmårskommunsamarbete med Göteborg Film Festival, Bio Folkan Skene, Marks Filmstudio, Fotskäls Bio samt Folkets Hus och Parker Västra.

4.4 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning

Kommungemensamma mål: Personalomsättningen ska minska

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023
Personalomsättning (%)	21	19	9	10

Personalomsättning (%)

Beräkning av denna indikator är ny. Indikatorn ska förstås som extern personalrörlighet dvs hur stor andel av de samtliga tillsvidare anställda i början av perioden som lämnat arbetsgivaren för tjänst hos annan arbetsgivare än Marks kommun eller som lämnat med anledning av pensionering. Den nya beräkningen görs eftersom beräkningssättet bättre anses fånga den personalrörlighet som vill vi minska dvs att personal lämnar Marks kommun som arbetsgivare. Tidigare beräkningssätt inkluderade även de som bytte tjänst inom Marks kommun vilket gjorde att vi inte tydligt kunde koppla måttet till ambitionen att minska den genom att behålla och utveckla medarbetare. (Text fr HR-controller).

4.5 Uppdrag till förvaltning

Uppdrag	Beskrivning	Status
Anpassa mötesplatsernas öppettider efter målgruppens preferenser	Öppettiderna för den öppna ungdomsverksamhetens mötesplatser ska anpassas för att motsvara målgruppens preferenser enligt genomförd enkätstudie Ung livsstil. Främst avses öppethållande kvällstid fredag och lördag.	Uppdragets genomförande har försenats. Ny prognos är att det ska vara verkställt i januari 2024.
Framtagande av strategisk anläggningsplan	Förvaltningen ges i uppdrag att framta en strategisk plan för nämndens samtliga anläggningstyper, utifrån befintligt och bedömt framtida behov.	Från och med 2024 kommer en lokalbehovsplan att ingå som en del i nämndplanen. Lokalbehovsplanen kan tjäna samma syfte som en strategisk anläggningsplan, varför uppdraget kan avslutas.
Vidgat deltagande i kulturlivet	Förvaltningen ges ett långsiktigt uppdrag att verka för ett vidgat deltagande i det lokala kulturlivet.	För att öka deltagandet i det lokala kulturlivet arbetar förvaltningen på två plan. Dels att erbjuda möjligheter för i första hand barn och unga att praktisera kulturella aktiviteter, dels att arbeta för att ge kommunens alla invånare möjlighet att ta del av ett professionellt kulturliv. Aktuella delar av förvaltningens plan: - kulturskolan arbetar med att vidga sin verksamhet (fler cirkuspedagoger och satsning på dans), samt riktade satsningar i områden med lägre socioekonomiska förutsättningar - Rydals museum är del av det internationella projektet Be.CULTOUR, som syftar till att öka platsens attraktivitet genom kultur - Arbetet med konstnärlig gestaltning har inletts - Arbetet pågår för att stödja uppstartande av en Riksteaterförening, vilket skulle innebära att utbudet av teater skulle öka rejält i Marks kommun - Med start i september kommer Marks kommun under ett år att ha tre kommunkoreografer som bl.a. ska genomföra aktiviteter med och för kommunens invånare, utifrån kommunens vision och övergripande mål

5 Uppföljning av internkontroll

5.1 Årets internkontrollarbete

Nämnder och styrelser har ansvar för att den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde är tillräcklig och ska rapportera om sitt arbete med intern kontroll.

Nytt för i år är att nämnder och styrelser uppmanas att göra hela uppföljningen av internkontrollplanen i samband med delårsrapporten, men är inget krav. För kultur- och fritidsnämnden är inte alla beslutade uppföljningar genomförda utan vissa är pågående och uppföljningen kommer därmed att ske i årsrapporten.

5.2 Uppföljning av internkontrollplanen

Ekonomi

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Inköp utanför avtal	Att inköpsenheten har inkommit med rapport om leverantörstrohet	Kontrollmoment fungerar helt, förvaltningen har fått avvikelserapport från Inköpsenheten månadsvis. Resultatet visar att kultur- och fritidsförvaltningen har en relativt låg leverantörstrohet. Arbetet pågår sedan i våras kring förvaltningens inköpsbeteenden, och rutiner ses över.

Personal

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Att arbetsmiljöhändelser inte rapporteras i system (KIA)	Genomgång av minnesanteckningar från APT	Kontrollmoment fungerar i hög grad. Det finns dock fortsatt möjlighet att rutinen hanteras mer likartat på förvaltningens APT:er.
Att inrapporterade arbetsmiljöhändelser inte hanteras inom rimlig tid	Genomgång och dokumentation av försenade ärenden på FSG	Kontrollmoment fungerar, men kan vidareutvecklas inför 2024. Åtgärder har vidtagits för att minska antalet försenade ärenden. Resultatet av kontrollen visar att antalet försenade ärenden också har minskat under året.

Administration

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Att delegationsbeslut gällande föreningsbidrag ej redovisas till nämnd	Jämförelse utbetalda föreningsbidrag och redovisade delegationsbeslut	Kontrollmoment fungerar som avsett. Inga avvikelser funna vid stickprovskontroll
Att kommunens LOK-stöd betalas ut på felaktiga grunder	Uppföljning av dokumentation av kontrollmoment	Kontrollmomentet fungerar som avsett. Inga avvikelser har noterats.
Att manuell utbetalning av föreningsbidrag ej sker enligt underlag	Uppföljning av manuella utbetalningar av föreningsbidrag	Kontrollmomentet fungerar som avsett. Inga avvikelser har noterats.
Bristande kontroll över nya och befintliga avtal	Årlig genomgång av avtal och förteckning	Arbetet med genomgång av befintliga avtal pågår.
Personuppgiftsincidenter anmäls inte	Uppföljning av rutiner och kunskapsläge om personuppgiftsincidenter	Kontrollmoment fungerar, arbetet pågår med att öka anmälningsgraden av personuppgiftsincidenter.
Personuppgifter hanteras på ett olagligt sätt	Genomgång av PUB-avtal kontra systemanvändning.	Kontrollmoment fungerar som avsett. Resultatet visar på att vissa verksamhetssystem saknar avtal.

6 Personal

För att belysa vikten av att rapportera och följa upp arbetsmiljöhändelser, finns två internkontrollmoment i aktuell internkontrollplan kopplade till detta.

Nämnden tar del av förvaltningens analys av aktuella arbetsmiljöhändelser vid sina sammanträden.

Nämnden följer även sjukfrånvarostatistiken vid sina sammanträden, samt skyddskommitténs arbete för att utveckla arbetsmiljön.

Med utgångspunkt i en analys av arbetsmiljöhändelser och sjukfrånvarostatistik kommer förvaltning att under 2023 fokusera på att se över och genomföra eventuella åtgärder för att förbättra arbetsmiljön inom fritidsverksamheten.

Sjukfrånvaron har legat på en förhöjd nivå sedan hösten 2022, men är sakta på väg nedåt.

7 Ekonomi

Avsnittet ekonomi innehåller ekonomisk uppföljning av utfall per 31 augusti 2023 och prognos för 2023.

7.1 Driftredovisning

Tabell driftredovisning

Driftredovisning (mnkr)	Utfall 31/8 2022	Utfall 31/8 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Budgetavvikelse
Total					
Intäkter	7,1	9,5	14,9	15,7	0,8
Personalkostnader	-26,0	-30,6	-45,0	-47,1	-2,1
Övriga kostnader	-36,8	-41,8	-57,5	-61,7	-4,2
Nettokostnader	-55,7	-62,9	-87,6	-93,1	-5,5
Fördelning per huvudverksamhet (netto)					
Nämnd. ledning & admin		-6,6	-9,5	-9,1	0,4
Fritid		-32,8	-43,0	-48,0	-5,0
varav Öppen Ung		-3,6	-5,6	-5,7	-0,1
varav Kaskad		-6,7	-6,1	-10,3	-4,2
Kultur		-23,5	-35,1	-36,0	-0,9
varav Bibliotek		-9,9	-14,8	-14,6	0,2
varav Kulturskola		-6,2	-9,9	-9,8	0,1
Nettokostnader		-62,9	-87,6	-93,1	-5,5

Beloppen har avrundats enligt gängse avrundningsregler vilket innebär att det kan finnas mindre avrundningsskillnader. Den omorganisation som genomfördes under 2022 men som först ekonomiskt verkställdes från 2023 medför svårigheter att kategorisera nuvarande verksamhetsområden med föregående års utfall.

Analys av driftredovisning

Kultur- och fritidsnämndens nettoutfall den sista augusti 2023 uppgår till 62,9 mnkr vilket är 71,8 procent av nämndens budgetram på 87,6 mnkr. Periodens riktvärde per augusti är 67 procent. Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett underskott om 5,5 mnkr. Underskottet härleds framför allt till badhuset Kaskad som prognostiserar ett underskott i jämförelse med årets budgeterade medel motsvarande 4,2 mnkr, vilket är ett ökat underskott jämfört med aprilrapporten om 1,7 mnkr.

Vid aprilrapporten prognostiserade övriga verksamheter en verksamhet enligt budget som nu reviderats till ett underskott om 1,2 mnkr. Underskottet härleds framför allt till lägre hyresintäkter för uthyrning av lokaler till föreningar och privatpersoner som har reviderats ned 0,4 mnkr. Kostnaderna för drift av badplatser och övriga friluftsanläggningar har också ökat sedan aprilrapporten motsvarande 0,2 mnkr. Kostnader avseende arrangemangen *Mingla i Mark* samt *Sommarfredag* prognostiseras till ytterligare 0,2 mnkr i jämförelse med aprilrapporten.

Det uppdagade underskottet kräver åtgärder och anpassningar av verksamheterna för att nå en ekonomi i balans med budget, både på kort och längre sikt. Utifrån underlaget till den budget för 2024-2027 som Kommunfullmäktige fattade beslut om i juni står kultur- och fritidsnämnden med ytterligare ca 2,6 mnkr i krav på omställning och anpassning för att nå en budget i balans år 2024. Arbetet med anpassningar och omställning pågår i förvaltningens arbete med nämndplan 2024-2025 och det är viktigt att både kortsiktiga och mer långsiktiga förslag till omställning och anpassning sker i harmoni med varandra.

Delar av kultur- och fritidsnämndens prognostiserade statsbidrag är ej inkluderade i budget. Detta då det vid antagande av budget i nämndplan fanns osäkerheter om bidragsnivåer samt att vissa bidrag vid tillfälle då ej var beslutade av bidragsgivare. Majoriteten av statsbidragen kräver en motprestation som oftast är helt i relation till nivån av beviljat bidrag och har därmed ingen effekt av nämndens nettokostnader. Därav överstiger både nämndens prognostiserade intäkter och kostnader budgeterade nivå med ca 2,0 mnkr vardera kopplat till statsbidrag.

Prognosen inkluderar både intäkter och kostnader för kommunens satsning på Bästa barnkommun. Denna post är ej med i nämndens budget men tar ut varandra och har ingen nettokostnadseffekt.

Kultur- och fritidsnämndens budget har utökats 0,7 mnkr utifrån aprilrapportens behandling av Kommunfullmäktige i juni. Utökningen handlar om att Teknik- och servicenämnden tilläts tilläggsdebitera sina hyresgäster med hänvisning till ökade energikostnader. Detta får ingen resultatpåverkan av kultur- och fritidsnämndens ekonomi.

Analys per verksamhetsområde

Nämnd / ledning / administration

Verksamhetsområdet följer budgeterad plan väl per augusti och helårsprognosen är ett överskott om 0,4 mnkr. Inom verksamhetsområdet finns en budgetreserv om 0,8 mnkr som framför allt täcker upp underskott inom övriga verksamhetsområden. Delar av budgetreserven täcker dock upp nämndens kostnader avseende förstudie av nya konstgräsplaner i kommunen. Dessa förstudiekostnader är ej budgeterade och väntas uppgå till 0,3 mnkr under 2023. Under 2023 redovisas också kostnader här för ett kommunövergripande projekt om framtidens arbetsplats, prognostiserade kostnader för detta uppgår till 0,1 mnkr.

Fritid

Verksamhetsområdet Fritid prognostiserar ett underskott jämfört med budget om 5,0 mnkr. 4,2 mnkr av detta underskott härleds till verksamheten för badhuset kaskad. Sedan mars har badhuset åter igen öppnat upp för allmänheten. Vid uppstart av den nya verksamheten återfinns en del initiala kostnader såsom inköp av nytt material vilket påverkar årets prognos negativt i jämförelse med budget. Då verksamheten är mitt i en intrimningsperiod av det nya badhuset är det svårt att prognostisera kostnader för el, fjärrvärme, vatten- och avlopp, kemikalier, livsmedel, städmaterial m.m. Även kommande besöksantal är svårt att prognostisera varför nuvarande prognos om underskott om 4,2 mnkr är högst osäker. I jämförelse med prognosen från aprilrapporten har det prognostiserade underskottet ökat från 2,5 mnkr till 4,2 mnkr. Förändringen avser framför allt en revidering av förväntat besöksantal och därmed intäkter, motsvarande en försämring om 1,0 mnkr. Besöksantalet prognostiseras nu lägre och har mycket att göra med de begränsade öppettiderna för badhuset. Rekrytering med hänvisning till ärende KFN 2023-39-1 om utökning av sex årsarbetare har skett i snabbare takt än vad som låg till grund för prognosen per aprilrapporten, varför personalkostnaderna nu prognostiseras 0,7 mnkr mer.

I prognosen finns inte nämndens kostnader med avseende ny internhyra för det nya badhuset. Nytt internhyresavtal med teknik- och servicenämnden finns upprättat och väntas belasta Kultur och fritidsnämnden med ytterligare hyreskostnader om 4,1 mnkr. Denna ökade hyreskostnad begärs en utökad driftbudget från kommunstyrelsen. Den slutgiltiga hyreskostnaden för Nya Kaskad är i dagsläget okänd då investeringsprojektet ej är helt klart och slutredovisat. Kommunfullmäktige har genom beslut om budget 2024-2027 utökat kultur- och fritidsnämndens driftbudget med 7,7 mnkr avseende ny hyreskostnad.

Övrig fritidsverksamhet prognostiserar ett underskott om 0,8 mnkr. I jämförelse med aprilrapporten är det en försämring om 0,6 mnkr. Hyresintäkter genom uthyrning av idrottshallar samt gymnastiksalor ligger lågt per augusti jämfört med årets budget, 42 procent jämfört med riktvärde om 67 procent. Prognostiserade intäkter har reviderats ned med 0,3 mnkr. Hyresintäkterna ligger på samma nivå som 2022 medan budget förutsatte något högre intäkter under 2023 som en återhämtning från en lägre nivå sedan pandemin av Covid-19.

Årets kostnader för friluftsbad och övriga friluftsanläggningar prognostiserar generera ett underskott om 0,4 mnkr jämfört med budget. Detta är en försämring gentemot aprilrapporten om ytterligare 0,2 mnkr i underskott. De ökade kostnaderna härleds till kostnader för skötsel och tillsyn.

Kultur

Kulturverksamheten prognostiserar ett underskott gentemot budget om 0,8 mnkr. I jämförelse med aprilrapporten har det prognostiserade underskottet ökat med 0,6 mnkr. Likt aprilrapporten härleds underskottet till Rydals museum samt samlingslokaler. Att underskottet inom kulturverksamheten ökat härleds dels till att kostnaderna för evenemangen *Mingla i Mark* samt *Sommarfredag* prognostiseras generera ett underskott om 0,2 mnkr. De båda arrangemangen har haft som mål att hålla en likvärdig ambitionsnivå likt föregående år men ökade kostnader för genomförande och säkerhet innebär nu ett underskott om 0,2 mnkr i jämförelse med den ersättning kultur- och fritidsnämnden erhållit från kommunstyrelsen. Nettokostnaderna under 2023 för projektet med kommunkoreografer prognostiseras till 0,2 mnkr. Anledning till att det blir ett nettounderskott i detta projekt som till stor del är finansierat genom bidrag beror på att bidraget som är tänkt att finansiera årets kostnader bokfördes felaktigt som en intäkt 2022.

Kulturskolan och biblioteksverksamheten prognostiserar fortsatt båda var sitt mindre överskott i jämförelse med budget om än något lägre än vad som prognostiserade vid aprilrapporten. Prognostiserade personalkostnader har reviderats till något högre samtidigt som förväntade statsbidrag inom kulturskolan reviderats ned 0,1 mnkr.

7.2 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt	Budget 2023	Utfall t.o.m. 31/8 2023	Prognos 2023	Budgetavvikelse 2023
Konstnärlig gestaltning	2 000	0	100	1900

Övriga investeringar	2 000			2000
- Inventarier Kaskad		1 433	1 450	-1450
- Basutställning Rydals museum		7	250	-250
- Underhåll och reinvesteringar Badplatser och bryggor		33	250	-250
- Anpassning lokal Mos strand		46	150	-150
- Kinna konserthusbiograf - ny ljudanläggning			300	-300
- Underhåll och reinvesteringar friluftsliv			200	-200
- Tillgänglighetsanpassning badplats			800	-800
- Nya Skeneskolan - kampsport			110	-110
Summa	4000	1519	3610	390

Investeringsprojektet avseende konstnärlig gestaltning prognostiseras påbörjas under 2023. Prognos för detta investeringsprojekt är endast 0,1 mnkr och resterande 1,9 avser nämnden att ombudgetera till 2024 i enlighet med bestämmelserna till detta investeringsprojekt.

Övriga investeringsprojekt prognostiseras överstiga årets budgeterade medel om 1,5 mnkr. Underskottet gentemot årets budgeterade medel härleds framför allt till två projekt. Det handlar dels om investeringsutgifter kopplat till nya Kaskad som väntas uppgå till 1,5 mnkr. Underskottet handlar dels om utgifter kopplat till investeringen om tillgänglighetsanpassad badplats som beskrivs i Budget 2023-2026 för Marks kommun. Det finns ingen utökning av investeringsbudgeten för kultur- och fritidsnämnden för dessa båda projekt varför nämnden nu i samband med delårsrapporten begär tillåtelse att gå överskott av övriga investeringar med 1,5 mnkr.

8 Följetal

8.1 Följetal verksamhet

Följetal är mått som speglar verksamhetens omfattning och utveckling.

Resurser

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv (statistik Kolada)	956	916	1 043	1 043
Kostnad för kulturverksamhet, andel av total driftskostnad i procent (statistik Kolada)	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%
Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv (statistik Kolada)	1 372	1 311	1 527	1 527
Kostnad för fritidsverksamhet, andel av total driftskostnad i procent (statistik Kolada)	2,2%	2%	2%	2%
Kommunalt kontant bidrag till idrottsföreningar, kr/inv (statistik Kolada)		64,6		64,6
Antal föreningar som erhåller föreningsbidrag (intern statistik)	193	188	150	150

Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv (statistik Kolada)

Gällande indikatorer från Kolada är dessa prognoser baserade på senast data från 2022.

Kostnad för kulturverksamhet, andel av total driftskostnad i procent (statistik Kolada)

Gällande indikatorer från Kolada är dessa prognoser baserade på senast data från år 2022.

Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv (statistik Kolada)

Gällande indikatorer från Kolada är dessa prognoser baserade på senast data från år 2022.

Kostnad för fritidsverksamhet, andel av total driftskostnad i procent (statistik Kolada)

Gällande indikatorer från Kolada är dessa prognoser baserade på senast data från år 2022.

Kommunalt kontant bidrag till idrottsföreningar, kr/inv (statistik Kolada)

Gällande indikatorer från Kolada är dessa prognoser baserade på senast data från år 2021

Folkbildning och konsumentvägledning

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Genomsnittlig öppettid per bibliotek och vecka (statistik Kolada)	44,1	36,8	36	36
Fysiska besök vid kommunala bibliotek, antal/inv (statistik Kolada)	4	2	3	3
Lån från kommunala bibliotek, antal/inv (statistik Kolada)	6	4	7	7
Inköp av barn- och ungdomsmedia i relation till övrig media	34%	34%	56%	34%
Utlån av barn- och ungdomsmedia i relation till övriga lån	54%	54%	53%	60%
Antal kontakter med konsumentvägledare (intern statistik)	611	692	767	630
Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv. (statistik Kolada)	1,3	0,7	1	1

Fritidsaktiviteter för barn och ungdomar

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Öppen ungdomsverksamhet, öppna timmar per vecka	30	29	27	22
Öppen ungdomsverksamhet, besökare per vecka på mötesplatserna (Centralen och Gärn)	37	43	39	51
Ungdomsproducerad verksamhet, total andel	32%	11%	27%	34%
Producerande ungdomar, total andel av målgruppen	8%	1%	3%	1%
Andel elever i kulturskola i åldern 6-19 år (registerdata, SCB)	11%	9%	11%	8%

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Andel av elever i kulturskola i åldrarna 7-9 år (registerdata)		26%	28%	23%
Andel av elever i kulturskola i åldrarna 10-12 år (registerdata)		37%	36%	40%
Andel av elever i kulturskola i åldrarna 13-15 år (registerdata)		17%	21%	20%
Andel av elever i kulturskola i åldrarna 16-18 år (registerdata)		9%	8%	9%
Antal elever i kö till kulturskola, i snitt under året		340	362	371

Producerande ungdomar, total andel av målgruppen

1% av ungdomar mellan 13 till 19 år är producerande ungdomar på mötesplatsen.

Andel elever i kulturskola i åldrarna 6-19 år (registerdata, SCB)

Mätdatum för registerdata är 1 maj 2023. Mätdatum för SCB är 1 januari 2022.

Idrott och motion

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Antal deltagartillfällen i åldrarna 7-12 år (statistik RF)	60 802	57 833		57 833
Antal deltagartillfällen i åldrarna 13-16 år (statistik RF)	52 419	51 256		51 256
Antal deltagartillfällen i åldrarna 17-20 år (statistik RF)	23 718	22 880		22 880
Andel av deltagartillfällen i åldrarna 7-12 år som utgörs av flickor (statistik RF)	45%	42%		42%
Andel av deltagartillfällen i åldrarna 13-16 år som utgörs av flickor (statistik RF)	44%	40%		40%
Andel av deltagartillfällen i åldrarna 17-20 år som utgörs av flickor (statistik RF)	43%	42%		42%

Antal deltagartillfällen i åldrarna 7-12 år (statistik RF)

Senast data från RF är från 2021.

Kultur

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Rydals Museum, öppettim/vecka	23	23	23	21
Rydals Museum, besök/vecka	203	146	190	150
Rydals Museum, visningar/år	92	103	154	120
Rydals museum, antal skolvisningar	22	24	93	70
Rydals museum, antal elever	395	410	665	570

Rydals Museum, visningar/år

Anledningen till att siffrorna är lägre än förra året, är att Rydals museum inte kommer ha så stort antal tillfälliga visningar detta år, med anledning av arbetet med omgestaltning av basutställningen.

Öppen förskola

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Antal besökare	3 771	1 149	5 834	7 108
Antal utbildningstillfällen	39	9	61	68
Antal deltagare på utbildningar	363	65	817	788

Antal besökare

Prognos baserad på mätdatum 1 juli 2023 dividerat med 6 månader multiplicerat med 12 månader.

8.2 Följetal personal

Personal - Antal anställda

Följetal	Utfall delår 2020	Utfall delår 2021	Utfall delår 2022	Utfall delår 2023
Antal tillsvidareanställda	79	78	72	82
Antal tidsbegränsade anställda	8	7	4	5
Genomsnittlig sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda (%)	86,5%	89,1%	90,3%	87,8%

Personal - Sjukfrånvaro

Följetal	Utfall delår 2020	Utfall delår 2021	Utfall delår 2022	Utfall delår 2023
Sjukfrånvaro alla anställda (%)	5,5%	4,1%	4,3%	7,1%
Andel långtidssjukfrånvaro i procent av den totala sjukfrånvaron (%)	47,2%	29,6%	28,6%	30,1%
Frisktal (max fem sjukdagar per individ och år) (%)	54%	63%	60%	55%

Personal - Timtid, mer- och fyllnadstid samt övertid

Följetal	Utfall delår 2020	Utfall delår 2021	Utfall delår 2022	Utfall delår 2023
Timtid i timmar	8 592	6 163	6 033	
Fyllnadstid i timmar	2 185	452	478	
Övertid i timmar	692	311	479	